

Makroekonomik Görünüm – Nisan 2024

Dünya: Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası ve Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) gibi uluslararası kuruluşların 2023 ve 2024 yıllarına ait en güncel ve bir önceki küresel büyüme öngörülerine aşağıda yer verilmiştir:

Kurum	Kaynak	2024		2025	
		(Güncel)	(Önceki)	(Güncel)	(Önceki)
IMF	Ocak 2024 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (önceki: Ekim 2023)	%3,1↑	%2,9	%3,2↔	%3,2
Dünya Bankası	Ocak 2024 Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu (önceki: Haziran 2023)	%2,4↔	%2,4	%2,7↓	%3,0
OECD	Şubat 2024 Ara Dönem Raporu (önceki: Kasım 2023)	%2,9↔	%2,7	%3,0↔	%3,0

IMF tarafından 2023 yılı Ekim ayında yayımlanan "Küresel Ekonomik Görünüm Raporu"nda, Covid-19 salgını ve Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı şokların ardından yaşanan küresel toparlanmanın yavaş ve düzensiz olmayı sürdürdüğü vurgulanmıştır. Uygulanan sıkı para politikasının ekonomik faaliyeti yavaşlatması sonucu büyüme tahminleri aşağı yönlü gerçekleşmektedir. Öte yandan, parasal daralma ve düşen meta fiyatlarına uyumlu olarak düşüş trendine giren küresel enflasyon hala dirençli seyretmekte, hedeflere 2025 yılına kadar ulaşılması beklenmemektedir. Enflasyon beklentilerinin hedef seviyelere çıpılanması için sıkı para politikasının ve iletişiminin aynı şekilde sürdürüleceği, yılın başındaki ekonomik dayanıklılığa ve enflasyonun düşürülmesinde kaydedilen ilerlemeye rağmen, rahatlamak için erken olduğu belirtilmektedir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, kısa vadeli büyüme beklentilerinin iyileşmesi nedeniyle 2024 yılı için büyüme tahminini 0,3 puan artırılarak %2,4'e yükselttiğini, 2025 yılı için ise %2,5 büyüme beklentisinin korunduğunu açıklamıştır.

ABD Merkez Bankası FED, 2024 Ocak ayı toplantısında politika faizini değiştirmeyerek %5,25-5,50 aralığında tutmuştur. Faizler böylece 5. toplantıda da değiştirilmeyerek 23 yılın zirvesinde kalmıştır.

ABD Ekonomik Analiz Bürosu tarafından açıklanan üçüncü tahmine göre, reel gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) 2023 yılının dördüncü çeyreğinde yıllık bazda %3,4 oranında arttı. artmıştır.

Türkiye: Aşağıdaki tabloda, 2023 yılında %4,5 oranında büyüyen Türkiye ekonomisine ilişkin IMF, OECD ve Dünya Bankasının 2024-2025 yılları son resmi büyüme tahminlerini verilmektedir. Dünya Bankası, Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda Türkiye için 2024 büyüme tahminini %3,1 ve 2025 için %3,9 olarak belirlemiştir. OECD Ekonomik Görünüm raporunda, Türkiye için 2024 yılı GSYH büyüme tahmini %2,9 ve 2025 yılı için %3,1 olarak belirlemiştir. IMF, Küresel Ekonomik Görünüm raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıl %3,1 ve 2025'te %3,2 büyüyeceğini tahmin etmiştir.

Kurum	Kaynak	2024		2025	
		(Güncel)	(Önceki)	(Güncel)	(Önceki)
IMF	Ocak 2024 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (önceki: Ekim 2023)	%3,1↓	%3,25	%3,2↔	%3,2
Dünya Bankası	Ocak 2024 Ekonomik Güncelleme Raporu (önceki: Haziran 2023)	%3,1↓	%4,3	%3,9	-
OECD	Şubat 2024 Ara Dönem Raporu (önceki: Kasım 2023)	%2,9↔	%2,9	%3,1↓	%3,2

Eylül, Ekim, Kasım aylarında ise Merkez Bankası, politika faizini 500'er baz puan, Aralık ayında ve 2024 yılı Ocak ayında ise 250'şer baz puan arttırarak %45'e yükseltmiştir. TCMB, şubat ayında faizi %45'te sabit tutarken Mart ayında 500 baz puan arttırarak %50'ye yükseltmiştir.

2023 yılı dış finansman programı çerçevesinde Nisan ayında, 2,5 milyar dolar değerinde 2030 vadeli tahvil ihraç edilmiş olup tahvilin kupon oranı %9,3 olarak gerçekleşmiştir. Bu tahvil ihracıyla birlikte 2023 yılında uluslararası sermaye piyasalarından toplam 7,5 milyar ABD doları tutarında finansman sağlanmıştır.

Ticaret Bakanlığı tarafından üçer aylık dönemler halinde uygulanan Dış Ticaret Beklenti Anketi sonuçlarına göre, 2024 yılı 2. çeyrek İhracat Beklenti Endeksi bir önceki çeyreğe göre 18,4 puan azalarak 123,3 olmuştur. 2024 yılı 2. çeyrek İthalat Beklenti Endeksi, bir önceki çeyreğe göre 10,1 puan azalarak 104,5 olmuştur.

Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez Türkiye'de devam eden 17 milyar dolarlık programa ek olarak, üç yıl içinde Dünya Bankası Yönetim Kurulu'na 18 milyar dolarlık yeni operasyonlar hazırlamayı ve sunmayı öngördüklerini belirtmiştir.

Rapor tarihimiz itibarıyla temel makro ekonomik gelişmeler aşağıdaki tabloda özetlenebilir:

Gösterge	Güncel Değer	Önceki Değer	Açıklama
Büyüme (TÜİK)	<u>2023-Q4</u> 4,5%	<u>2023-Q3</u> 5,9%	GSYH 2023 yılı dördüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,5 artmıştır. GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2023 yılında bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri toplam katma değeri %9,0, inşaat %7,8, hizmetler %6,4, diğer hizmet faaliyetleri %4,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %3,8, gayrimenkul faaliyetleri %2,7, bilgi ve iletişim faaliyetleri %1,3, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %1,2 ve sanayi %0,8 artmıştır. Tarım sektörü ise %0,2 azalmıştır.
İşsizlik (TÜİK)	<u>2024/02</u> 8,7%	<u>2024/01</u> 9,1%	15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 109 bin kişi azalarak 3 milyon 78 bin kişi olmuştur. İşsizlik oranı ise 0,3 puan azalarak %8,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. İstihdam edilenlerin sayısı 2024 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 147 bin kişi artarak 32 milyon 423 bin kişi, istihdam oranı ise 0,2 puan artarak %49,3 olmuştur.
Enflasyon TÜFE ÜFE (TÜİK)	<u>2024/03</u> 68,50% 51,47%	<u>2024/02</u> 67,07% 47,29%	TÜFE Mart ayında bir önceki aya göre %3,16, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,06, bir önceki yılın aynı ayına göre %68,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %57,50 olarak gerçekleşmiştir. Yı-ÜFE Mart ayında bir önceki aya göre %3,29 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %11,59 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %51,47 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %45,28 artış göstermiştir.
Sanayi Üretim Endeksi (TÜİK)	<u>2024/02</u> 11,5%	<u>2024/01</u> 1,1%	Ocak ayında sanayi üretim endeksi yıllık %11,5 artmıştır. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2024 yılı Şubat ayında madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %12,8 arttı, imalat sanayi sektörü endeksi %11,9 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %7,7 artmıştır.
Otomobil ve Hafif Ticari Araç Satışları (ODD)	<u>2024/03</u> 109.828	<u>2024/02</u> 105.990	Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı, 2024 yılı Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %25,2 oranında artarak 295.519 adet olarak gerçekleşmiştir. Otomobil satışları, 2024 yılı Ocak-Mart döneminde geçen yıla göre %33,05 oranında artarak 233.389 adet, hafif ticari araç pazarı %2,6 artarak 62.130 adet olmuştur.
Konut Satışları (TÜİK)	<u>2024/03</u> 105.394	<u>2024/02</u> 93.902	Türkiye genelinde konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %0,1 azalarak 105 bin 394 olmuştur. Konut satışlarında İstanbul 19 bin 40 konut satışı ve %18,1 ile en yüksek paya sahip olmuştur.
Türkiye İmalat PMI (İSO-IHS Markit)	<u>2024/03</u> 50,0	<u>2024/02</u> 50,2	Şubat ayında 50,2 olan manşet PMI, Mart ayında hafif bir düşüşle eşik değer 50,0 düzeyinde gerçekleşerek faaliyet koşullarında genel olarak durağan bir seyre işaret etmiştir.
Euro Bölgesi İmalat PMI (IHS Markit)	<u>2024/03</u> 46,1	<u>2024/02</u> 46,5	IHS Markit'in açıkladığı Euro Bölgesi imalat satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Mart ayında, Şubat ayındaki 46,5 puandan, 46,1 puana düşmüştür.
Tüketici Güven Endeksi (TÜİK, TCMB)	<u>2024/03</u> 79,4	<u>2024/02</u> 79,3	Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Şubat ayında 79,3 iken Mart ayında %0,02 oranında artarak 79,4 olmuştur.
Bankacılık Sektörü NPL Rasyosu (BDDK)	<u>2024/02</u> 1,55%	<u>2024/01</u> 1,60%	Şubat 2024 döneminde Türk Bankacılık Sektörünün, aktif büyüklüğü 2023 yıl sonuna göre %4,7 artarak 24.662.011 milyon TL, krediler %5,9 artarak 12.365.518 milyon TL, menkul değerler %7,3 artarak 4.259.295 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu dönemde kredilerin takibe dönüşüm oranı %1,55 olmuştur.
Bütçe Dengesi (Milyar TL) (Haz. Mal. Bak.)	<u>2024/02</u> -153,8	<u>2024/01</u> -150,7	2024 yılı Şubat ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 689,9 milyar TL, bütçe gelirleri 536,1 milyar TL ve bütçe açığı 153,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 635,1 milyar TL ve faiz dışı açık ise 99 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Gösterge	Güncel Değer	Önceki Değer	Açıklama
Cari Denge (Mio USD) (TCMB)	<u>2024/01</u> -2.556	<u>2023/12</u> -2.091	Ocak ayında cari işlemler hesabı 2.556 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 3.595 milyon ABD doları fazla vermiştir.